

ชื่อเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลเท้าของผู้ป่วยเบาหวาน ชนิดที่ 2 ในคลินิกเบาหวาน โรงพยาบาลแก่ง จังหวัดระยอง”

ชื่อผู้วิจัย : นางสาว สุจินดา โรจน์ดำรงการ, นางสาว โสมนัส ศิริลีน, นาง อัจฉราวดี พิมพ์บุญ
โรงพยาบาลแก่ง จังหวัด ระยอง

ชื่อผู้นำเสนอผลงาน : นางสาว สุจินดา โรจน์ดำรงการ พยาบาลวิชาชีพ ชำนาญการโรงพยาบาลแก่ง

บทนำ : โรคเบาหวานเป็นโรคเรื้อรังของระบบต่อมไร้ท่อ และเป็นปัญหาสาธารณสุขที่คุกคามสุขภาพคนไทยเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ภาวะแทรกซ้อนที่มีความสำคัญมากอย่างหนึ่งของโรคเบาหวาน คือ แผลที่เท้า จากรายงานของโรงพยาบาลแก่ง จังหวัดระยอง พบว่าผู้ป่วยเบาหวานที่มีแผลที่เท้า ในปี พ.ศ. 2558 ถึง พ.ศ. 2560 คิดเป็นร้อยละ 25.78, 22.33 และ 20.39 ตามลำดับ การที่จะลดอุบัติการณ์การเกิดแผลที่เท้าได้ต้องส่งเสริมให้ผู้ป่วยเบาหวานมีพฤติกรรมการดูแลเท้าที่ถูกต้องและมีการปฏิบัติอยู่ในชีวิตประจำวัน และผู้ป่วยในแต่ละพื้นที่หรือแต่ละท้องถิ่นจะมีวิถีชีวิต วัฒนธรรม ความเชื่อ สิ่งแวดล้อม และสังคมที่แตกต่างกัน ทำให้พฤติกรรมและแบบแผนชีวิตของคนเราต่างกัน ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของแต่ละบุคคล ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลเท้าของผู้ป่วยเบาหวาน ชนิดที่ 2 ในคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลแก่ง จังหวัดระยอง เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดูแลเท้า และเป็นข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาระบบการส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพการดูแลเท้าของผู้ป่วยเบาหวานและเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการประเมินผลการพัฒนาระบบการส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพการดูแลเท้าของผู้ป่วยเบาหวานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย : เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดแผลที่เท้าจากโรคเบาหวาน การรับรู้ความรุนแรงของการเกิดแผลที่เท้าจากโรคเบาหวาน การรับรู้ประโยชน์ในการดูแลเท้า การรับรู้อุปสรรคต่อการดูแลเท้า แรงจูงใจด้านสุขภาพ ระยะเวลาการป่วยเป็นโรคเบาหวาน ประสบการณ์การเกิดแผลที่เท้า ระดับน้ำตาลในเลือดกับพฤติกรรมการดูแลเท้าของผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย : การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยายแบบหาความสัมพันธ์ (descriptive correlational research) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยเบาหวานที่มารับบริการรักษาพยาบาลที่คลินิกเบาหวาน โรงพยาบาลแก่ง จังหวัดระยอง ที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ไม่น้อยกว่า 6 เดือน โดยไม่จำกัดเพศและอายุ และยินดีเข้าร่วมในการวิจัย จำนวน 338 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดูแลเท้าของผู้ป่วยเบาหวาน ของ สายฝน ม่วงคุ้ม

ผลการวิจัย : กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 61-80 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพรับจ้าง ระยะเวลาป่วยเป็นโรค ≤ 5 ปี ได้รับคำแนะนำการดูแลเท้าจากพยาบาล ไม่มีประสบการณ์การเกิดแผลที่เท้าหรือถูกตัดนิ้วเท้า ระดับน้ำตาลในเลือดและระดับน้ำตาลเฉลี่ยสะสมในเลือดสูงกว่าปกติ การรับรู้เกี่ยวกับการดูแลเท้าอยู่ในระดับมากทุกด้าน พฤติกรรมการดูแลเท้าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลเท้าคือแรงจูงใจด้านสุขภาพและการรับรู้ความรุนแรงของการเกิดแผลที่เท้าจากโรคเบาหวาน

สรุปและข้อเสนอแนะ : ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการดูแลเท้าของผู้ป่วยเบาหวานในประเด็นอื่นและศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพในด้านอื่นของผู้ป่วยเบาหวาน เพื่อพัฒนาระบบการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยเบาหวานให้ได้ผลดีมากขึ้น